

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Leena Sjöblom

Toiminnan kuvaus

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii sopijakuntiansa ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä asiakkaidensa ja ympäristön parhaaksi tuottaen laadukkaita, taloudellisia ja tasapuolisia palveluita.

Strategian toteuttaminen

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta hyväksyi kesäkuussa 2019 ympäristökeskuksen strategisen tavoiteohjelman suunnitelmakaudelle 2020–2023. Ohjelma tukeutuu ympäristökeskuksen sopijakuntien kaupunki- ja kuntastrategioihin. Sen keskeisiä päämääriä ovat:

- hyvä ympäristön tila; ja
- hyvä palveluiden laatu.

Molempien päämäärien alle on asetettu yhteensä kahdeksan suunnittelukauden tavoitetta, joita ympäristölautakunnan päätöksen mukaan voidaan vuosien 2020–2023 palvelusuunnitelmia laadittaessa täydentää niitä tukevilla ja ajankohtaisilla muilla vuositavoitteilla, jotka eivät kuitenkaan vaaranna tavoiteohjelman toteutumista.

Suunnitelmakauden 2020–2023 tavoitteita ovat:

- ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnan vaikuttavuuden lisääminen kasvattamalla valvontaohjelman toteutumisaste 70 %:sta 90 %:iin
- säilyttää riskiperusteisen elintarvikevalvonnan kattavuus 100 %:ssa ja kasvattaa terveydensuojelulain mukaisen valvonnan kattavuus 80 %:sta 90 %:iin

Keskeiset muutokset toiminnassa

Ympäristökeskus jatkaa sopijakuntiansa vesienhoidon tehostamista tavoitteenaan vesistöjen hyvä ekologinen tila. Sen saavuttamiseksi ympäristökeskus jatkaa ja kehittää aloittamaansa järvien valuma-aluekunnostusta yhteistyössä alueen viljelijöiden ja muiden toimijoiden kanssa. Toiminta keskittyy Tuusulan ja Järvenpään osalta Tuusulanjärven valuma-alueelle, Nurmijärven osalta Valkjärvelle ja Mäntsälän osalta Isojärven ja Kilpijärven valuma-alueille. Valuma-aluekunnostuksia ja järvillä tehtäviä toimenpiteitä tehdään tiiviissä yhteistyössä sopijakuntien ja muiden kumppaneiden kanssa ja niille pyritään hakemaan mahdollisuuksien mukaan ulkopuolista rahoitusta.

- parantaa valuma-aluekunnostuksella sekä muilla vesiensuojelutoimilla Tuusulanjärven, Valkjärven ja Kilpijärven ekologinen tila vähintään tasolle tyydyttävä
- kasvattaa kuntien palvelukiinteistöjen käyttäjistä ja kiinteistöhoitajista muodostuva KUUMA-kuntien ekotukihenkilöiden verkosto 160 henkilöstä 170 henkilöön
- lyhentää ympäristö- ja maa-aineslupien käsitteilyaika 16 kuukaudesta kahdeksaan kuukauteen
- jatkaa kiinteätä yhteistyötä sopijakuntien sisäilmatyöryhmissä sekä järjestää vuosittain yhteistyöpalaverit sopijakuntien tilapalveluiden kanssa
- yhdenmukaistaa ympäristökeskuksen toiminta-alueen kunnalliset eläinlääkäripalvelut perustamalla yhteisvastaanoton
- tehostaa ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan riskiperusteista ja suunnitelmallista eläinsuojeluvalvontaa.

Strategisen tavoiteohjelman toteutumista arvioidaan vuosittain ympäristökeskuksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä.

Pohjavesialueiden seurantatyöryhmyöskentely laajenee alkavalla kaudella Mäntsälään, jossa kunnanhallitus on tehnyt ympäristökeskuksen esityksestä päätöksen asiasta kesäkuussa 2021. Pohjavesialueiden seurantaryhmät toimivat lisäksi Tuusulassa ja Järvenpäässä. Ympäristökeskus toimii ryhmien koollekutsujana ja tarjoaa työhön puheenjohtajan ja sihteerin palvelut.

KUUMA-seutu on lopettanut ympäristökeskuksen vastuulla olleen ilmastotyön tukemisen vuonna 2019, eikä ympäristökeskuksen strategisessa tavoiteohjelman tavoite 170 ekotukihenkilöstä ole tämän vuoksi enää realistinen. Ympäristökeskus kes-

kitetty jatkossa omien sopijakuntien ekotukihenkilöverkoston ylläpitoon ja tavoitteena on säilyttää sopijakuntien noin 80 ekotukihenkilön verkosto.

Vuonna 2022 ympäristökeskus varautuu eläinlääkärin yhteisvastaanoton perustamiseen, mistä seuraa noin 150 000 euron kertaluonteinen menolisäys

Riskiarvio

Ympäristökeskuksen sopijakuntien sekä muiden toimijoiden heikko sitoutuminen pitkäjänteiseen vesienhoitotyöhön on merkittävin ympäristökeskuksen yksittäiseen strategiseen tavoitteeseen liittyvä riskitekijä. Sen minimoimiseksi ympäristökeskus pyrkii aktiivisesti etsimään yhteistyökumppaneita ja rahoituslähteitä tavoiteohjelmansa mukaisille vesienhoitotoimille.

Koronavirusepidemian pitkittyminen ja/tai uusiutunut taikka muu vastaava yhteiskunnan toimintaan laajasti vaikuttava häiriötilanne voi merkittävästi vaikeuttaa ympäristökeskuksen toimintaa ja palveluita. Häiriötilanteen vaikutukset voivat lisäksi olla

Henkilöstösuunnitelma 2022–2026

Ympäristökeskuksen vuoteen 2026 ulottuvassa henkilöstösuunnitelmassa ympäristövalvonnan palveluyksikköön on esitetty yksi uusi ympäristötarkastaja vuodelle 2022. Taloussuunnitelmassa kyseisen viran kustannusvaikutus vuoden 2022 toimintamenoihin on noin 65 000 euroa. Ympäristövalvonnan palveluyksikön henkilöstömitoitus perustuu vuonna 2019 laadittuun palveluyksikön resurssi- ja mitoitusselvitykseen. Lisäviran myötä ympäristösuunnittelija, joka nyt tekee 50 % ympäristövalvonnan ja 50 % ympäristönsuojelun tehtäviä siirtyisi kokonaan ympäristönsuojeluun ja näin henkilöstöresurssi lisäntyisi ympäristövalvonnassa 0,5 htv ja ympäristönsuojelussa 0,5 htv.

Lisäresursointi varmistaa ympäristölupien käsittelyajoille asetetun tavoitteen toteutumisen vaarantamatta silti tehokasta valvontatoimintaa. Lisäksi ympäristönsuojeluyksikön lisäresurssi mahdollistaisi sopijakuntien kannalta keskeisten palveluiden toteutumisen.

vuodelle 2022. Yhteisvastaanoton perustamisella tavoitellaan tasalaatuista lakisääteistä palvelua ja työntekijöiden mahdollisuutta turvalliseen ja työn kehittämistä tukevaan työyhteisöön. Yhteisvastaanoton sijainti tullaan valitsemaan tarjolla olevien tilojen edellyttämiä kustannuksia ja sijainnin edullisuutta vertailemalla.

toisiaan vahvistavia kasvattaen palvelutarvetta ja rajoittaen samanaikaisesti palveluiden tuottamiseen tarvittavien resurssien käyttöä. Häiriöstä ja sen kestosta riippuen tilanteesta toipuminen voi minimissäänkin kestää useita henkilötyövuosia.

Koska julkiset palvelut ovat yhteiskunnan toiminnan kannalta ensiarvioisia, tulee niiden resilienssiä erilaisissa häiriötilanteissa kyetä kasvattamaan yhdessä työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin kehittämisen kanssa. Ympäristökeskus pyrkii omassa toiminnassaan vahvistamaan valmiuksiaan tämän kaltaiseen toimintaan.

Ympäristökeskuksen hallintosihteeri jää eläkkeelle vuonna 2022. Ympäristökeskuksen hallinnon palveluyksikön vuoden 2022 talousarvioon on varattu määräraha uutta hallintosihteeriä varten 8 kk ajaksi, mikä mahdollistaa perehdyttämisen ja tehtävien asianmukaisen siirron.

Ympäristökeskuksen henkilöstöstä eläköityy tarkastelujaksolla muutama henkilö, ja töiden ja tehtävien uudelleenjärjestelyä sekä rekrytointitarvetta pohditaan kunkin eläköitymisen kohdalla erikseen tavoitteena tehtävien tarkoituksenmukainen resursointi ja taloudellinen kestävyys.

Määräaikainen eläinlääkärin osa-aikainen (40 %) virka on perustettu vuonna 2020 vuoden 2022 loppuun saakka lakisääteisen päivystyksen järjestämiseksi. Vuoden 2022 aikana selvitetään määräaikaisen viran tarpeen jatkuminen.

Palvelusuunnitelma 2022–2026

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Leena Sjöblom

Suunnitelmakauden 2020–2023 tavoitteet

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan hyväksymässä ympäristökeskuksen strategisessa tavoiteohjelmassa on asetettu seuraavat suunnittelukauden 2020–2023 tavoitteet:

Hyvä ympäristön tila			
Tavoite	Lähtötaso 2018	Välitavoite 2021	Tavoitetaso 2023
Ympäristönsuojeluviranomaisen valvonta on vaikuttavaa.	Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman toteutumisaste 70 %.	Valvontaohjelman toteutumisaste on yli 80 %.	Valvontaohjelman toteutumisaste on yli 90 %.
Elintarvike- ja terveystuotannon valvonta ovat riskiperusteista ja kattavaa.	1. Elintarvikevalvonnan kattavuus on 100 %.2. Terveystuotannon valvonnan mukaisen valvonnan kattavuus on 80 %.	1. Elintarvikevalvonnan kattavuus on 100 %.2. Terveystuotannon mukaisen valvonnan kattavuus on 85 %.	1. Elintarvikevalvonnan kattavuus on 100 %.2. Terveystuotannon mukaisen valvonnan kattavuus on 90 %.
Tuusulanjärven, Kilpjärven ja Valkjärven hyvä ekologinen tila vuonna 2027.	Vesistöjen tila on välttävää tai tyydyttävää. Tuusulanjärven tila on käynnissä kunnostushanke, mutta Kilpjärven ja Valkjärven tila ei ole kunnostussuunnitelmia.	Järvien valuma-alueilla ovat käynnissä kunnostushankkeet, joita toteutetaan yhteistyössä valuma-alueiden viljelijöiden ja asukkaiden kanssa.	Järvien ekologinen tila on parantunut ja on vähintään tasolla tyydyttävää.
Keski-Uudenmaan kunnissa on ilmastonsuojelua tukeva ekotukiverkosto.	Keski-Uudenmaan kunnissa on noin 80 ekotukiverkoston verkosto, joka koostuu kuntien palvelu- ja kiinteistöjen käyttäjistä ja kiinteistöhoitajista.	Ekotukiverkosto säilyy ja sitä täydennetään kouluttamalla.	Keski-Uudenmaan kunnissa toimii noin 80 ekotukiverkoston aktiivinen verkosto.
Hyvä palveluiden laatu			
Tavoite	Lähtötaso 2018	Välitavoite 2021	Tavoitetaso 2023
Sujuvat ympäristö- ja maanviljelypalvelut.	Lupien keskimääräinen käsittelyaika on 16 kuukautta.	Lupien keskimääräinen käsittelyaika on 12 kuukautta.	Lupien keskimääräinen käsittelyaika on 8 kuukautta.
Sisäilmaprojekteja kehitetään yhteistyössä sopijakuntien kanssa.	1. Terveystuotannon osallistuu kaikissa sopijakunnissa sisäilmatyöryhmiin.2. Kuntien tilapalveluiden kanssa ei järjestetä yhteistyöpalavereita.	1. Terveystuotannon osallistuu kaikissa sopijakunnissa sisäilmatyöryhmiin.2. Kuntien tilapalveluiden kanssa järjestetään vuosittain yhteistyöpalaveri.	1. Terveystuotannon osallistuu kaikissa sopijakunnissa sisäilmatyöryhmiin.2. Kuntien tilapalveluiden kanssa vuosittain järjestettävä yhteistyöpalaveri on vakiintunut käytäntö.
Kunnalliset eläinlääkäripalvelut ovat seudullisesti mahdollisimman yhdenmukaiset.	Ympäristökeskuksella on toiminta-alueellaan kolme erillistä vastaanottoa, minkä lisäksi Mäntsälän eläinlääkäripalvelut hankitaan ostopalveluna.	Yhteisvastaanoton suunnittelu on käynnissä.	Ympäristökeskuksen toiminta-alueella on yhteisvastaanotto.

Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista.

Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista

Ammattimaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on suunnitelmallista ja sen toteutumista arvioidaan vuosittain.

Ammattimaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on suunnitelmallista ja riittävä.

Tavoitteet 2022

1. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvonta on vaikuttavaa.

Ympäristönsuojeluviranomaisen säännöllinen valvonta kohdennetaan vuosille 2021–2023 tehdyn valvontasuunnitelman mukaisesti. Riskiperusteista tarkastustiheyttä on ollut tarve kasvattaa, mikä vaikuttaa vuosittain tehtävien tarkastusten kokonaismäärään. Suunnitellun valvonnan toteutumisasteen tulee pysyä hyvänä.

Mittari:

- Valvontasuunnitelman toteutumisaste on vähintään 80 % ja säännöllistä valvontaa tehostetaan, jotta vuodelle 2023 asetettu tavoite yli 90 % toteutumisaste voidaan saavuttaa.

Vastuutaho:

- ympäristövalvontapäällikkö

2. Elintarvike- ja terveystarkastus ovat riskiperusteista ja kattavaa.

Mittari:

- Elintarvikevalvonnan suunnitelmallisen valvonnan kohteista 50 % on tarkastettu vuoden 2022 aikana ja suunnitelmallisen terveydensuojeluvalvonnan kohteista 33 % on tarkastettu vuoden 2022 aikana.

Vastuutaho:

- terveystarkastuksen päällikkö

3. Tuusulanjärven, Kilpijärven ja Valkjärven hyvä ekologinen tila vuonna 2027.

Mittari:

- Kilpijärven ja Valkjärven valuma-alueiden kunnostushankkeista on tehty suunnitelmat ja selvitetty mahdollinen hankerahoitus. Toimenpiteet järvilla käynnistyvät. Tuusulanjärven kunnostushanke on laajentunut järven valuma-alueella tehtäviin vesiensuojelutoimiin.

Vastuutaho:

- ympäristönsuojelupäällikkö

4. Keski-Uudenmaan kunnissa on ilmastonsuojelua tukeva ekotukihenkilöverkosto.

Mittari:

- Ympäristökeskuksen sopijakunnissa säilyy nykyinen ekotukihenkilöverkosto (vähintään noin

80 henkilöä), joka edistää kuntien ympäristökasvatusta ja energiatehokkuutta.

Vastuutaho:

- ympäristönsuojelupäällikkö

5. Sujuvat ympäristö- ja maa-aineslupapalvelut. Ympäristövalvonnassa lupavalmisteluun käytävissä olevaa henkilöstöresurssia on lisätty ja lupaprosessia on kehitetty sujuvammaksi. Näiden toimien vaikutusta käsitteilyaikoihin tullaan seuraamaan.

Mittari:

- Lupien kesimääräinen käsitteilyaika on 12 kuukautta. Lupaprosessin virtaustehokkuuden parantamista jatketaan.

Vastuutaho:

- ympäristövalvontapäällikkö

6. Sisäilmaprosesseja kehitetään yhteistyössä sopijakuntien kanssa.

Mittari:

- Terveystarkastuksen palveluyksikkö osallistuu kaikkien sopijakuntien sisäilmatyöryhmien työkentelyyn sekä tekee tiivistä yhteistyötä kuntien tilapalveluiden kanssa järjestämällä säännöllisesti yhteistyöpalaveria.

Vastuutaho:

- terveystarkastuksen päällikkö

7. Kunnalliset eläinlääkäripalvelut ovat seudullisesti mahdollisimman yhdenmukaiset.

Mittari:

- Yhteisvastaanoton toteuttaminen varaudutaan aikaistamaan vuodelle 2022.

Vastuutaho:

- eläinlääkintähuollon päällikkö

8. Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista.

Mittari:

- Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on suunnitelmallista ja sen toteutumista arvioidaan vuosittain.

Vastuutaho:

- eläinlääkintähuollon päällikkö
- valvontaeläinlääkäri

Palvelusuunnitelman painopisteet vuosille 2022–2026 ja keskeiset muutokset toiminnassa

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palveluiden painopisteet vuosille 2022–2026 ovat sen strategisen tavoiteohjelman mukaisesti viranomaistoiminnan laadun ja palvelukyvyn kehittämisessä sekä kuntien tukemisessa esimerkiksi luonnonsuojelutehtävissä, ilmastotyössä ja ekotukitoiminnassa sekä seudullisten vesienhoitotöiden koordinoinnissa.

Ympäristökeskus kehittää asukas- ja asiakasviestintäänsä ja tuo entistä vahvemmin esiin toimintaansa

terveellisen ja turvallisen arjen mahdollistajana ja kuntien työn tukijana.

Vuonna 2022 ympäristökeskus varautuu eläinlääkäreiden yhteisvastaanoton perustamiseen, mistä seuraa noin 150 000 euron kertaluonteinen menolisäys vuodelle 2022. Mikäli sopivia tiloja ei löydy ajoissa, saattaa yhteisvastaanoton perustaminen ja siitä aiheutuva menolisäys siirtyä strategiaohjelman tavoitevuodelle 2023.

Tunnusluvut

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	(1000 €)			(1000 €)		TS (1000 €)	
	TP 2020	MTA 2021	TAE 2022	2023	2024	2025	2026
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 416	3 570	3 902	3 750	3 806	3 863	3 902
Maksutuotot	562	637	666	651	674	701	753
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 978	4 207	4 568	4 401	4 480	4 564	4 655
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-3 009	-3 140	-3 256	-3 280	-3 346	-3 413	-3 481
Palvelujen ostot	-669	-722	-794	-733	-744	-755	-766
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-69	-70	-70	-71	-72	-73	-75
Muut toimintakulut	-231	-275	-448	-317	-318	-323	-333
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 978	-4 207	-4 568	-4 401	-4 480	-4 564	-4 655
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	0

Tuloarviot ja määrärahat ja sitovat erät (1 000 €)

Selite	TP 2020	MTA2021	TAE 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT YHT.	3 978	4 207	4 568	4 401	4 480	4 564	4 655
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 978	-4 207	-4 568	-4 401	-4 480	-4 564	-4 655
TOIMINTAKATE S*	0	0	0	0	0	0	0
Määrärahan muutos %		5,76 %	8,58 %	-3,66 %	1,80 %	1,88 %	1,99 %
Määrärahan muutos 1 000 €		229	361	-167	79	84	91

S* = sitova taso

Määrärahamuutokset TA 2021 - TA 2022

(miinus = menojen lisäys/tulojen vähennys, plus = menojen vähennys/tulojen lisäys)

Menojen muutokset (1 000 euroa):

Henkilöstökulut	-116
Palvelujen ostot	-72
Aineet ja tarvikkeet	0
Vuokrat	-42
Muut toimintakulut	-131
Yhteensä	-361

Sopijakuntien maksuosuudet 2022:

Sopijakunta	Euroa/v
Järvenpää	754 938
Kerava	587 783
Mäntsälä	494 029
Nurmijärvi	856 807
Tuusula	998 141
Yhteensä	3 691 697